

3 (Sem-5/CBCS) SKT HE 2

2023

SANSKRIT

(Honours Elective)

Paper : SKT-HE-5026

(Theatre and Dramaturgy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

UNIT—I

(Theatre : Types and Construction)

(Marks : 25)

1. Answer the following questions :

1×4=4

निम्नलिखितप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखतु—

(a) Who is known as the father of Sanskrit
drama?

संस्कृतनाटकस्य पितरूपेण कस्य नाम आयाति?

- (b) What is referred to by the term 'नेपथ्यगृहम्'?
'नेपथ्यगृहम्' इति पदेन किं सूच्यते?
- (c) What is the shape of a 'चतुरस्रनाट्यगृहम्'?
चतुरस्रनाट्यगृहस्याकृतिः कीदृशी भवति?
- (d) What do you mean by the term 'प्रेक्षकोपवेशः'?
'प्रेक्षकोपवेशः' इति पदेन किं बोध्यते?

2. Write short notes on the following : 2×3=6

अधस्तनानां विषये संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया—

मत्तवारणी ; त्र्यस्रनाट्यगृहम् ; दारुकर्म।

3. Prepare a note on the Vikṛṣṭa Nāṭyagrha. 5

विकृष्टनाट्यगृहमधिकृत्य एका टिप्पणी विरचनीया।

Or / अथवा

Write a note on the doors for entrance and exit used in Sanskrit drama.

संस्कृतनाटकानुवर्तिप्रवेशनिर्गमनद्वारविषये एका टिप्पणी लेखनीया।

4. Write the answer of the following question : 10

अधस्तनप्रश्नस्य उत्तरं प्रदेयम्—

Discuss various types of theatre as per your prescribed text.

पाठ्यपुस्तकानुसारं नाट्यशालाप्रकारविषयमधिकृत्य आलोच्यताम्।

(3)

Or / अथवा

Write a note on the contribution of Ācārya Bharata in the development of Indian dramaturgy. भारतीय-नाट्यस्य विकाशप्रसङ्गे आचार्यभरतस्य अवदानमिति विषये एका टिप्पणी लेखनीया।

UNIT—II

(Drama—Vastu (Subject matter), Netā (Hero) and Rasa)

(Marks : 35)

5. Answer the following :

1×3=3

अथस्तनानाम् उत्तराणि लिखतु—

(a) Give a Sanskrit synonym to the word 'रूपकम्'.

'रूपकम्' इति शब्दस्य एकः संस्कृतसमार्थकशब्दः प्रदेयः।

(b) How many types of वस्तु are generally found in Sanskrit drama?

संस्कृतनाटके वस्तु कियत्प्रकारकमुपलभ्यते?

(c) How many types of सन्धिः are found in Sanskrit drama?

संस्कृतनाटके कतिविधाः सन्धयः प्राप्यन्ते?

6. Write what you know about the आधिकारिक type of वस्तु. 2

आधिकारिकवस्तुविषये लिखतु।

7. Write short notes on any two of the following : 5×2=10

अधस्तनेषु विषयद्वयमधिकृत्य संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया—

आङ्गिकाभिनयः ; विदूषकः ; पारिपार्श्विकः ; नाट्यकारः।

8. Answer any two of the following : 10×2=20

अधस्तनेषु द्वयस्य उत्तरं लेखनीयम्—

- (a) Discuss the concept of अभिनय along with its types.

सप्रकारकम् अभिनयस्य अवधारणा प्रदेया।

- (b) Write a note on मुखसन्धिः.

मुखसन्धिमधिकृत्य एका टिप्पणी विरचनीया।

- (c) Write a note on the different kinds of dialogue used in a drama.

नाटके प्रयोज्यमानानां विविधसंलापानां विषये एका टिप्पणी लेखनीया।

- (d) Discuss the varieties of Hero.

नायकभेदविषये एका आलोचना उपस्थापनीया।

UNIT—III

(Tradition and History of Indian Theatre)

(Marks : 20)

9. Answer the following questions :

1×3=3

अधस्तनप्रश्नानाम् उत्तराणि प्रदेयानि—

(a) _____ is the writer of the book,
Daśarūpakam.

(Fill in the blank)

_____ 'दशरूपकम्' इति ग्रन्थस्य रचयिता।

(रिक्तस्थानं पूर्यतु)

(b) How many प्रकाशs are there in the
Daśarūpakam?

'दशरूपकम्' इति ग्रन्थे कति प्रकाशाः सन्ति?

(c) Who is the creator of *Nāṭyaveda*?

नाट्यवेदस्य सृष्टिकर्ता कः?

10. Write a short note on folk theatre of India.

2

भारतीयलोकनाट्यमधिकृत्य एका संक्षिप्ता टिप्पणी लेखनीया।

11. Discuss the salient features *either* of modern
theatre *or* of mobile theatre.

5

आधुनिकनाट्यशालायाः भ्राम्यमाण-नाट्यशालायाः वा प्रधान-
वैशिष्ट्यविषये आलोच्यताम्।

12. Write a note on the origin and development of stage in different ages.

10

रङ्गमञ्चोत्पत्तिः विभिन्नकालनिष्ठः तद्विकाशश्च इति विषयमधिकृत्य
टिप्पणी एका विरचनीया।

Or / अथवा

Write a note on open theatre.

मुक्तनाट्यशालामधिकृत्य एका टिप्पणी लेखनीया।

★ ★ ★